

De afdeling rechtspositie biedt hulp en bijstand bij allerhande vragen en problemen die voortvloeien uit de werksituatie van leden van de KVLO. Deze juridische bijstand geldt voor leden werkzaam in en buiten het onderwijs.

Veel van deze vragen hebben betrekking op de aansprakelijkheid van docenten tijdens gymlessen. Hieronder een vervolg op de veelgestelde vragen over aansprakelijkheid uit LO 9.

Door: mr. Sandra Roelofsen

In LO 9 eindigden we met onderstaande, veelvoorkomende vraag van leden:

Wat moet ik doen wanneer ik (in persoon) als gevolg van een ongeval tijdens mijn les aansprakelijk gesteld word?

Neemt u dan contact op met het bureau van de KVLO. Daar zal men u vertellen hoe verder te handelen. Omdat uw werkgever primair aansprakelijk is, zal de aansprakelijkheid ook moeten worden doorgeleid worden naar uw bevoegd gezag. Het spreekt voor zich dat een neutraal verslag met vermelding van datum en tijdstip van het gebeurde noodzakelijk is. Met het oog op getuigen is het ook van belang om precies te weten wie er aanwezig waren ten tijde van het ongeval. Van groot belang is de wijze waarop u hulp hebt verleend aan de leerling na het ongeval. Van u als bekwaam handelend docent wordt verwacht dat u op de hoogte bent van de juiste wijze van toepassing van eerste hulp. Het is niet noodzakelijk of verplicht dat u uw EHB(S)O diploma hebt (behalve als uw werkgever dat van u eist). Wel moet u kunnen aantonen dat u op de juiste wijze kunt hulpverlening en ook zodanig hebt gehandeld. Dat betekent ook dat u ervoor dient te zorgen dat u bij al uw lesactiviteiten, of deze nu in de zaal, op het veld of in het bos plaatsvinden, over EHBO-spullen te beschikken.

Zijn er activiteiten waarvoor een certificaat of aanvullende scholing verplicht is?

Nee, althans niet door de rijksoverheid bepaald. Het is aan het bevoegd gezag om aanvullende eisen te stellen aan bevoegde docenten. Zo kan een werkgever bepalen, en dat lijkt heel verstandig, dat meer risicovolle activiteiten zoals een klimmuur niet gebruikt mogen worden zonder aanvullende en aantoonbare scholing. Maar ook als uw werkgever dat niet eist, verdient het aanbeveling om risicovolle onderdelen te mijden zonder scholing daarin.

Ik mag dus in principe alle sporten geven in mijn gymlessen?

Ja, wanneer het een onderdeel is van het schoolwerkplan en derhalve gesanctioneerd is door de werkgever wordt bij voorbaat niets uitgesloten. Vanzelfsprekend moet het passen binnen de kerndoelen of eindtermen van het desbetreffende onderwijstype.

Moet ik eigenlijk altijd direct toezicht hebben op alle leerlingen?

Dat hangt er van af wat de leerlingen doen, hoe oud ze zijn en hoe zelfstandig ze kunnen werken. Bedenk wel dat een docent eerder aansprakelijk gesteld zal worden als er geen direct toezicht is, dus zorg voor een goede instructie (bijvoorbeeld op het

veld of bij gebruik van twee gymzalen) en voldoende ervaring bij de leerlingen in de activiteit en het hulpverlening daarbij.

Hoe ligt de aansprakelijkheid bij ongevallen tijdens kennismakingsactiviteiten of keuzeactiviteiten van de school gegeven door instructeurs van buiten de school?

De werkgever blijft altijd verantwoordelijk en dus mogelijk aansprakelijk voor alle activiteiten die in het kader van de school plaatsvinden. Als de sectie LO activiteiten door derden laat uitvoeren (natuurlijk met toestemming van de werkgever) dan blijft de school dus verantwoordelijk. Mocht zich een ongeval voordoen en de school en u worden aansprakelijk gesteld dan zullen de vragen van de rechter kunnen zijn of deze derde (sportschool, vereniging) voldoende bekwaam is om aan een groep leerlingen les te geven, of de school dit had mogen uitbesteden, of directe aanwezigheid van docent LO noodzakelijk is en welke afspraken er gemaakt zijn. De rechter toetst of u voldoende zorgvuldigheid in acht genomen hebt. Een en ander is niet in algemene regelgeving te vinden. Bij het inschakelen van derden voor lessen LO raden we daarom aan afspraken contractueel vast te leggen en te controleren of deze derde zelf een beroepsaansprakelijkheidsverzekering heeft afgesloten.

Onze schoolleiding wil (tegen onze zin in) alle keuzeactiviteiten in het examenjaar havo en vwo stoppen en uitbesteden aan derden (geen onderwijsbevoegden). Men wil één van ons als coördinator en eindverantwoordelijke aanstellen voor deze groep van in totaal 90 leerlingen die tegelijkertijd ingeroosterd worden en zodoende dus tevens bezuinigen op leraarlessen. Mag dit?

Schoolleidingen gaan steeds inventiever op zoek naar geld. Het is ook duidelijk dat er, zolang er geen jurisprudentie is, binnen de huidige wet- en regelgeving veel kan. Voor wat betreft de aansprakelijkheid in deze kwestie wordt verwezen naar het antwoord op bovenstaande vraag. Als u van mening bent dat u de verantwoordelijkheid niet wilt en kunt dragen voor een grote groep leerlingen die over diverse locaties verspreid tegelijkertijd les krijgt van derden en u krijgt deze taak toch opgedragen, doet u er verstandig aan dit schriftelijk aan de schoolleiding te melden en de verantwoordelijkheid bij de school te leggen. De schoolleiding zal zich goed moeten beseffen of het verantwoord is in het kader van mogelijke schadeclaims.

Hebt u vragen over deze of andere zaken op rechtspositioneel gebied dan kunt u zich wenden tot de afdeling IRP, te bereiken per e-mail: irp@kvlo.nl en op maandag en dinsdag van 12.30-16.30 uur en op vrijdag van 9.30 -12.30 uur op telefoonnummer 030 693 7678.